

INFORME DE LA DIRECCIÓ GENERAL DE RESPONSABILITAT SOCIAL I FOMENT DE L'AUTOGOVERN DESPRÉS DE LES AL·LEGACIONS FORMULADES PER LES CONSELLERIES EN RELACIÓ A L'AVANTPROJECTE DE LLEI DE LA GENERALITAT PER AL FOMENT DE LA RESPONSABILITAT SOCIAL

En virtut del que estableix l'article 43.1b) de la Llei 5/1983, de 3 de desembre, del Consell, i de l'article 40 del Decret 24/2009, de 13 de febrer, del Consell, sobre la forma, l'estructura i el procediment d'elaboració dels projectes normatius de la Generalitat, des de la Sotssecretaria de la Conselleria de Transparència, Responsabilitat Social, Participació i Cooperació en data 17 de novembre, se sol·licita un informe a Presidència i a la resta de conselleries.

Després d'haver transcorregut el termini per a redactar l'informe, les conselleries que s'enumeren a continuació no formulen al·legacions:

- Conselleria de Justícia, Administració Pública, Reformes Democràtiques i Llibertats Públiques.
- Conselleria de Sanitat Universal i Salut Pública.
- Conselleria d'Agricultura, Medi Ambient, Canvi Climàtic i Desenvolupament Rural.
- Conselleria d'Habitatge, Obres Públiques i Vertebració del Territori.

En relació a les al·legacions emeses per la resta de conselleries, ha d'informar-se el següent:

Presidència de la Generalitat

Presidència recomana unes observacions de redacció que s'accepten en la seua totalitat. Respecte de les observacions de contingut, recomana la referència en l'exposició de motius al fet que la responsabilitat social pot ajudar a restablir la confiança perduda i potenciar la imatge de la Comunitat Valenciana. Així mateix recomana la referència a algunes iniciatives d'àmbit estatal. **S'accepta aquesta al·legació.**

L'escrit d'al·legacions creu convenient unificar les denominacions de comerç just o comerç ètic. **S'accepta aquesta al·legació, s'unifica el terme en comerç just.**

En la definició de contractació pública socialment responsable que es conté en l'article 3, considera que caldria afegir l'adjectiu "ètics" als "aspectes socials i ambientals", per coherència amb la definició de "consum socialment responsable". **S'accepta aquesta al·legació.**

En l'article 5 pot resultar confusa l'expressió "educació responsable en gestió". En tot cas,

es proposa substituir “formació” per “formació especialitzada en tècniques de gestió socialment responsable”. **S'accepta aquesta al·legació.**

Pel que fa a la regulació de la contractació pública socialment responsable, en l'article **12**, es troba a faltar una regulació dels anomenats pactes d'integritat. Potser, per a més claredat, podria incloure's una definició en l'article 3. **S'accepta aquesta al·legació.**

En l'article **13** proposa incloure algunes qüestions que apareixen en la Llei Foral Navarra 1/2015, de 22 de gener, per la qual es modifica la Llei Foral 6/2006, de 9 de juny, de Contractes Públics, per a la introducció de clàusules socials en els plec de clàusules administratives de Navarra. Així mateix, proposa afegir un nou punt a l'article 13 en el qual aclarisca que “en aquells contractes en què no siga obligatòria l'elaboració i l'aprovació dels plec de condicions administratives particulars, les clàusules de responsabilitat social s'incorporaran a la documentació preparatòria de l'expedient i en el cas dels contractes menors es podran incorporar en les sol·licituds d'ofertes que es realitzen”.

El mateix article 13 de l'avantprojecte, en l'apartat 3, s'estableix que reglamentàriament es desenvoluparà la inclusió de clàusules de responsabilitat social en la contractació pública, i per tant, serà **en el posterior desplegament normatiu on es regule.**

D'una altra part, en l'escrit d'al·legacions, es planteja quina és la conselleria competent per a atorgar la qualificació, revocació i homologació de la qualificació d'entitat valenciana socialment responsable. En aquest sentit, tal com estableix l'article **24** de l'avantprojecte, la conselleria competent serà la conselleria que tinga atribuïdes les competències en matèria d'economia.

Així, l'article 10 del Decret 160/2015, de 18 de setembre, del Consell, pel qual s'aprova el Reglament Orgànic i Funcional de la Conselleria de Transparència, Responsabilitat Social, Participació i Cooperació, estableix les funcions que exerceix la Direcció General de Responsabilitat Social i Foment de l'Autogovern, entre les quals hi ha la de dissenyar la planificació i les directrius d'actuació en matèria de responsabilitat social.

D'altra banda l'article 11 del Decret 157/2015, de 18 de setembre, del Consell, pel qual s'aprova el Reglament Orgànic i Funcional de la Conselleria d'Economia Sostenible, Sectors Productius, Comerç i Treball, estableix com una de les seues competències el foment de la responsabilitat social empresarial.

Vicepresidència i Conselleria d'Igualtat i Polítiques Inclusives

La Direcció General de la Infància i l'Adolescència proposa en primer lloc que es definisca el concepte de “col·lectius en risc d'exclusió social” que apareixen en els articles **7 i 21** de l'avantprojecte i s'incloga com a definició en l'article **3** de l'avantprojecte, i en segon lloc, que en l'article **12 apartat 2**, pel que fa a la reserva de participació en el procés d'adjudicació, proposa l'ampliació de la reserva de contractes a entitats sense ànim de lucre.

Per part d'aquest centre directiu **es rebutgen ambdues propostes.**

En relació a incloure la definició de col·lectius en riscos d'exclusió social, atés que l'article 7 es troba ubicat dins del títol I "del foment i la planificació de la responsabilitat social", i en concret, en l'article denominat "La responsabilitat social en les polítiques inclusives", s'entendran col·lectius en riscos d'exclusió social aquells arrellegats en la normativa reguladora específica de la inclusió social.

En relació a l'ampliació de la reserva de contractes a entitats sense ànim de lucre no s'entra a valorar, ja que seguint la recomanació de la Junta Superior de Contractació Administrativa de data 8 de febrer de 2017 d'acord amb l'article 20 de la Directiva 2014/24/UE i la disposició addicional cinquena del text refós de la Llei de Contractes del Sector Públic,- respecte de les entitats sense ànim de lucre, caldrà ajustar-se al que disposa l'article 77 de la mencionada directiva i es podrà per llei reservar determinats contractes a aquestes entitats que complisquen allò que s'ha prescrit en la norma comunitària.

La Direcció General d'Igualtat de la Diversitat proposa :

En l'article **6, apartat 1**, on diu "organitzacions de consumidors i usuaris" ha de dir "organitzacions de persones consumidores i usuàries", en l'apartat **2** on diu "associacions de consumidors i usuaris" ha de dir "associacions de persones consumidores i usuàries" i en l'apartat **5** on diu "turisme sostenible, responsable i de qualitat", ha de dir "turisme sostenible, inclusiu, responsable i de qualitat". **S'accepten aquestes al·legacions.**

En l'article **7 on** diu "persones amb discapacitat" ha de dir "persones amb diversitat funcional". **S'accepta l'al·legació**, no obstant això, cal deixar constància que en la fase de consulta pública que va tindre lloc del 4 de juliol al 15 de setembre, les entitats sense ànim de lucre el fi del qual és promoure la inclusió social de les persones amb discapacitat, han presentat al·legacions en les quals ens suggerien "*un ús adequat del llenguatge, seguint la mateixa convenció sobre els drets de les persones amb discapacitat de l'ONU, i imposar el terme persona amb discapacitat i no persona amb diversitat funcional*".

En l'article **12, punt 2, paràgraf 2**, on diu "persones amb discapacitat" ha de dir "persones amb diversitat funcional". En aquest sentit, la redacció d'aquest article ha canviat, per haver-se acceptat la recomanació de la Junta Superior de Contractació Administrativa referent a aquest punt, i per tant, no es valora la inclusió d'aquesta al·legació ja que no apareix el terme en la nova regulació.

En l'article **19, punt 2**, on diu "El contingut de la memòria versarà sobres tres eixos fonamentals: Protecció Ambiental, Acció Social i Drets Laborals i Bon Govern" ha de dir "El contingut de la memòria versarà sobres tres aqueixos fonamentals: Protecció Ambiental; Inclusió Social i Drets Laborals i Bon Govern." **S'accepta aquesta al·legació.**

En l'article **20, punt 2 apartat b)**, on diu "b) Acció Social i Drets Laborals: aspectes referents al diàleg social i la negociació col·lectiva, les polítiques d'igualtat i conciliació, l'accessibilitat universal, la salut, seguretat i higiene en el treball, la formació i promoció professional, l'ocupació i les retribucions, l'acció social i els altres continguts relacionats amb els aspectes arrellegats en aquest apartat" ha de dir "b) Inclusió Social i Drets Laborals: aspectes referents al diàleg social i la negociació col·lectiva, les polítiques d'igualtat i conciliació, la diversitat, l'accessibilitat universal, la salut, seguretat i higiene en el treball, la formació i promoció professional, l'ocupació i les retribucions, la inclusió social i els altres continguts relacionats amb els aspectes arrellegats en aquest apartat". **S'accepta aquesta al·legació.**

En l'article **21, apartat B)**, on diu "plans d'igualtat, no discriminació i integració de la diversitat" ha de dir "plans d'igualtat, no discriminació i inclusió de la diversitat. **S'accepta aquesta al·legació.**

Institut Valencià d'Acció Social (IVAS)

Respecte a les al·legacions formulades a l'esborrany de l'avantprojecte de la Llei, cal destacar que es tracten d'unes aportacions que si bé, en el seu conjunt, resulten interessants en relació a la matèria que ens ocupa, no es refereixen de forma concreta a cap apartat del mencionat esborrany.

Per tant, i tenint en compte que d'altra banda, es destaquen aspectes que excedeixen de les pròpies competències que el Reglament Orgànic en vigor atribueix a aquest organisme, entenem que les propostes efectuades no tenen cabuda en el text de referència.

Conselleria d'Hisenda i Model Econòmic

En data 9 de febrer de 2017 té entrada en aquest centre directiu un informe emés de la Junta Superior de Contractació Administrativa de data 8 de febrer de 2017 en virtut de l'article 2.1 del Decret 79/2000, de 30 de maig, del Govern Valencià, pel qual es crea la Junta Superior de Contractació Administrativa en què informen en el sentit següent:

En l'article **12.1 segon paràgraf** se suggereix la següent redacció:

"La incorporació dels esmentats criteris no podrà suposar en cap cas la infracció dels principis de la contractació: igualtat, no discriminació, publicitat, lliure concurrència i la lliure prestació de serveis." **S'accepta la recomanació, mantenint l'expressió "i actuació transparent i proporcionada"**.

En l'article **12.2 segon paràgraf proposa** establir respecte de les entitats sense ànim de lucre que caldrà ajustar-se al que disposa l'article 77 de la Directiva 2014/24/UE, i es

podrà per llei reservar determinats contractes a les entitats sense ànim de lucre que complisquen allò que s'ha prescrit en la norma comunitària. **S'accepta la recomanació.**

En l'article 13 apartat a) i en relació al requisit d'exigir una declaració responsable al licitador de no realitzar operacions financeres de caràcter delictiu sobre ells mateixos, dels seus subcontractistes, i empreses filials o interposades, participen o no en la licitació. La Junta Superior de Contractació manifesta que *"fer que el licitador declare sobre els subcontractistes o les seues empreses filials si no es presenten a la licitació pot generar, tal com està redactat l'apartat a), problemes per part del licitador que es pot negar a declarar responsablement per altres"*. Per part d'aquest centre directiu es procedeix a realitzar una nova redacció d'aquest apartat.

En relació amb l'apartat c) de l'article 13, la Junta Superior de Contractació manifesta que la clàusula pressuposa l'aplicació del conveni sectorial per l'empresari, atés que la normativa laboral contempla els convenis col·lectius propis o d'empresa, segons l'article 84 de l'Estatut dels Treballadors, així mateix recomana *"modificar el segon incís fent recaure l'obligació sobre el contractista de complir amb les condicions de treball que, una vegada adjudicat el contracte, s'apliquen efectivament. Podria establir-se com a condició especial d'execució"*.

En relació amb l'article 13 apartat d), *"s'estima prudent no incloure aquest incís com a criteri d'adjudicació. En el cas que es licite a preus de conveni podrà establir-se com a condició especial d'execució"*.

Per part d'aquest centre directiu, es modifica la redacció de l'article 13 apartat 1 *"Les Administracions Públiques impulsaran la inclusió de clàusules de responsabilitat social, bé com a criteris d'adjudicació o com a condicions especials d'execució, en els plecs de clàusules administratives particulars en el sentit següent:"*

Els plecs de clàusules administratives particulars són l'instrument idoni per a la incorporació de consideracions socials, ara bé han de ser els òrgans de contractació els que valorant cada licitació concreta decidisquen la incorporació d'una clàusula bé com a criteri d'adjudicació o bé com a condició especial d'execució.

En l'article 13 apartat e), la Junta Superior de contractació recomana una redacció més coincident amb l'advertència de l'obligació de subrogació a què fa referència el text refós de la Llei de contractes del Sector Públic. S'accepta aquesta recomanació i es realitza una nova redacció.

En l'article 13 apartat 1. h) es proposa la redacció següent:

"Inclouran clàusules lingüístiques no discriminatòries relatives a l'ús del valencià durant l'execució dels contractes, de conformitat amb el que disposa la Llei 4/1983, de 23 de novembre, d'Ús i Ensenyament del Valencià". **S'accepta la recomanació.**

En l'article **26** es proposa eliminar “*o semblant reconeguda a la Comunitat Valenciana*”, ja que el reconeixement per norma estatal, norma autonòmica o norma comunitària o no comunitària pels Estats no pot impedir tal consideració i hauria de ser prou sense necessitat del seu nou reconeixement per la Comunitat. **S'accepta la recomanació.**

En l'article **26 apartat a)** la Junta Superior de Contractació Administrativa informa que considerar la condició d'entitat socialment responsable com un benefici pot implicar que queden fora del desempat empreses que practiquen una tal responsabilitat social però no n'han adquirit la certificació. **S'accepta tal recomanació.** En aquest **sentit**, es considerarà un criteri de desempat en l'adjudicació, el fet de tindre la condició d'“Entitat Valenciana socialment responsable”, o semblant, i també posseir el nombre més gran d'iniciatives posades en marxa en l'àmbit de la responsabilitat social corporativa, de conformitat amb el que estableix la legislació sobre contractes del sector públic.

Conselleria d'Economia Sostenible, Sectors Productius, Comerç i Treball

La Direcció General d'Economia, Emprenedoria i Cooperativisme proposa:

En l'Exposició **de Motius**, que l'esfera econòmica ha de mencionar-se en el paràgraf cinqué de l'Exposició de Motius i també en el paràgraf que descriu el contingut del títol segon. **Ambdós suggeriments s'accepten.**

Així mateix suggereix respecte al terme competitivitat dos canvis:

En primer lloc substituir en el huité paràgraf de l'Exposició de Motius el terme «competitiva» ja que argumenta que el model productiu que s'està impulsant es troba més centrat en la col·laboració i cooperació i en la posada a disposició en comú dels recursos, les habilitats i capacitats.

L'Estratègia Espanyola de Responsabilitat Social 2014-2020 per a empreses, administracions públiques i la resta d'organitzacions per a avançar cap a una societat i una economia més competitiva, productiva, sostenible i integradora va ser aprovada el 24 d'octubre de 2014 pel Consell de Ministres amb aquesta denominació, per la qual cosa no és adequat eliminar el terme “competitiva” que apareix en el títol de l'estratègia. D'altra banda, s'aprecia que s'ha omés el terme «sostenible» que forma part del títol de l'Estratègia Espanyola de Responsabilitat Social, per la qual cosa es procedeix a esmenar aquest error i incloure aquest mot.

En l'article 5 apartat 2 es menciona la incorporació dels valors de la responsabilitat social en els programes formatius de l'educació obligatòria i dels plans d'estudis de la universitat, però no es fa referència a la seua inclusió en els plans formatius d'educació secundària no obligatòria, com ara batxiller o els cicles superiors de formació professional. Per això, aquest centre directiu suggereix que es valore si és procedent completar aquest apartat

amb la referència a l'educació secundària no obligatòria. **S'accepta l'al·legació.**

En l'article 6 apartat 5 es proposa substituir el terme “*creixement econòmic*” per “*desenvolupament econòmic sostenible*”, en trobar-se més vinculat amb el tipus de model productiu que des del Consell s'està impulsant. **S'accepta l'al·legació.**

En l'article 8 es proposa la substitució de la referència al “*creixement econòmic sostingut, sostenible i inclusiu*” per “*desenvolupament econòmic sostingut, sostenible i inclusiu*”. **S'accepta l'al·legació.**

En l'article 10 apartats 1 i 2 es proposa substituir la referència a “*cooperatives*” per “*entitats de l'economia social*”, ja que engloba un col·lectiu més ampli i es troba jurídicament definit en l'article 5 de la Llei 5/2011, de 29 de març, d'Economia Social. **S'accepta l'al·legació.**

Així mateix, es proposa substituir el terme “*creixement*” que es menciona en els apartats 2 i 3 per “*desenvolupament*”. **S'accepta l'al·legació.**

En l'article 12 apartat 1 es proposa la inclusió de criteris econòmics per a la contractació pública, a fi de reflectir l'adequat equilibri de l'esfera social, econòmica i ambiental. Per això, es proposa la següent redacció d'aqueix apartat:

“1. Les Administracions Públiques usaran la contractació pública com a instrument estratègic per a incorporar criteris socials, econòmics, ambientals, ètics i els derivats d'altres polítiques públiques en els plecs de contractació”. **No s'accepta l'al·legació**

En l'article 17, com a al·legació merament de forma, es proposa que se substituïska el títol de l'article “*del Pla Valencià de Responsabilitat Social*” per “*Pla Valencià de Responsabilitat Social*”. **S'accepta aquesta al·legació**

En l'article 19 apartat 2 es menciona que la memòria versarà sobre tres eixos fonamentals: Protecció Ambiental, Acció Social i Drets Laborals i Bon Govern. Encara que entenem que l'absència de la referència a termes econòmics obeeix a la necessitat de remarcar el contingut addicional que tal memòria ofereix enfront del tradicional balanç financer, considerem que la informació econòmica també hauria de ser un eix fonamental en la memòria de les empreses, per la qual cosa es proposa la redacció següent:

“2. El contingut de la memòria versarà sobre quatre eixos fonamentals: Protecció Ambiental, Acció Social i Drets Laborals, Bon Govern i Economia”.

No s'accepta aquesta al·legació; l'article 19 denominat contingut de la memòria ha d'incloure tot el conjunt de polítiques, mesures, accions i actuacions desenvolupades pels diferents organismes públics de l'Administració de la Generalitat i el seu sector públic instrumental, emmarcades en l'àmbit de la responsabilitat social, com a exercici de transparència i compromís amb determinats principis i amb una forma d'organitzar-se més

sostenible.

Tot això en la línia marcada per la Directiva 2014/95 UE del Parlament Europeu i del Consell de 22 d'octubre de 2014 per la qual es modifica la Directiva 2013/34UE pel que fa a la divulgació d'informació no financera i informació sobre diversitat per part de determinades grans empreses i determinats grups, i també el que estableix l'article 35 i 39 de la Llei 2/2011, de 4 de març, d'Economia Sostenible.

Així mateix, en la lletra **a) de l'apartat 2 es** menciona el contingut que arrebregarà la memòria en matèria de Protecció Ambiental, però no es fa referència directa a energies renovables. Per això, encara que les energies renovables estarien indirectament incloses en mencionar-se que s'inclouen "(...) totes *aquelles actuacions susceptibles de ser incloses en aquest apartat*", aquest centre directiu suggereix que es valore si, a fi de donar major visibilitat a aqueix aspecte vinculat amb la protecció ambiental, procedeix incloure la referència directa a les "energies renovables". **S'accepta aquesta al·legació.**

En l'article 23, considera que hauria d'identificar-se quina institució oficial és la que acredita la competència "oficial" en aqueix tipus d'auditories externes. Tal com s'indica en l'apartat 3, la seua regulació específica serà determinada reglamentàriament.

Conselleria de Educació, Investigació, Cultura i Esport

La **Direcció General de l'Esport**, proposa que en l'article 5 de l'avantprojecte s'incloga la responsabilitat social en l'àmbit de l'esport, la redacció proposada, que s'accepta, és la següent:

"Article 5. La responsabilitat social en l'educació, la formació, la investigació, la cultura i l'esport".

Article 5 apartat 4:

"4. Les Administracions Públiques fomentaran la inclusió dels valors de la responsabilitat social en el desenvolupament de les activitats físiques i competicions esportives que duguen a terme les persones físiques o jurídiques"

La **Direcció General de Política Lingüística**, proposa canviar l'orde dels punts en l'article 5 de manera que el tercer punt passaria al segon.

Així mateix, proposa modificar l'article **13.1h)**, en virtut del projecte de decret que des d'aqueix centre directiu s'està tramitant sobre els usos institucionals i administratius de les llengües oficials en l'administració de la Generalitat, amb la redacció següent:

"h) Inclouran clàusules lingüístiques relatives a l'ús del valencià durant l'execució dels contractes, de conformitat amb el que disposa la Llei 4/1983, de 23 de novembre, d'Ús i

Ensenyament del Valencià i la normativa de desplegament.”

Ambdues propostes s'accepten per part d'aquest centre directiu.

És procedent informar de tot això.

EL DIRECTOR GENERAL DE RESPONSABILITAT SOCIAL
I FOMENT DE L'AUTOGOVERN

Firmado por JOSEP OCHOA MONZO -

Fecha: 23/02/2017 12:32:30 CET